

SISEMINISTEERIUM

Ando Kiviberg
Riigikogu põhiseaduskomisjon

Teie: 16.06.2026 nr 1-6/26-38/2

Meie: 08.07.2026 nr 11-1/64-2

Vastus pöördumisele

Lugupeetud härra Kiviberg,

Edastasite 16.06.2026 Siseministeeriumile kirja, milles palute Siseministeeriumil tulenevalt õiguskantsleri 13.02.2026 kirjas number 6-1/260110/2601248 toodud arvamusest ning osundustest leida Eesti kodanike abikaasade ja registreeritud elukaaslaste elamisloa menetlustes legaalse sissetuleku nõude arvestamisel põhiseaduspärane lahendus ning algatada vajalikud muudatused.

Siseministeerium, olles tutvunud õiguskantsleri arvamusega, tänab esmalt nii Riigikogu põhiseaduskomisjoni kui ka õiguskantslerit elamisloa taotluste menetluspraktikas tekkinud küsimuse põhjaliku käsitlemise eest. Selgitame, et välismaalaste seaduses (edaspidi VMS) sätestatud legaalse sissetuleku nõue on kehtestatud eesmärgiga tagada välismaalase toimetulek Eestis ning vältida olukorda, kus riiki elama asuv isik muutub põhjendamatult sõltuvaks Eesti sotsiaalsüsteemist. Samas nõustume, et Eesti kodaniku abikaasa või registreeritud elukaaslase elamisloa menetlemisel tuleb selle eesmärgi kõrval arvestada põhiseadusest tulenevat perekonnapõhiõigust ning Eesti kodaniku õigust elada Eestis koos oma perekonnaga.

Leiame, et VMS-i kehtiv regulatsioon vajab ülevaatamist, et tagada kooskõla põhiseadusest tulenevate nõuetega ning Eesti kodanike ja nende perekonnaliikmete põhiõiguste tõhus kaitse. Eelkõige vajab analüüsimist VMS §-s 139 sätestatud legaalse sissetuleku nõude kohaldamine Eesti kodanike abikaasade ja registreeritud elukaaslaste suhtes ning vajaduse korral ka sellega seotud muude sätete muutmine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Mägi
osakonnajuhataja

Teadmiseks: Õiguskantsleri Kantselei